

[A. C. Normann.]

det er jo netop på dette stadium, vi endnu befinder os.

Et 500-talligt folkemøde i Helsingør for nylig om Vietnamproblemet brugtes efter nogle i øvrigt sobre indledninger til en lidenskabelig politisk strid, der hidsede gemytterne meget stærkt op, imellem kommunister og socialistisk folkeparti på den side og de såkaldte USA-venlige på den anden. Men interessen for det eneste, det kommer an på, midler til krigens standsning, forfægtedes kun af en enlig svale i forsamlingen. Vi får alle her i det høje ting, tror jeg, hundereder af henvendelser om at tage stilling i striden, at gøre det, som hedder at engagere sig. I Højskolebladet har en teolog for et par uger siden angrebet mig, fordi jeg i en tale i udenrigsdebatten i januar ikke engagerede mig tilstrækkeligt. Han tænkte vel at mærke ikke på engagement i problemet om, hvad der kan standse krigen, men på engagement i skyldspørgsmålet. Og her i folketinget engagerede det ærede medlem hr. Erik Kragh sig, dog gudskelov som den eneste i den retning, ved at fægte for den tro, at jeg havde uret i, at man ikke kunne bekæmpe ideologier ved at slå disses tilhængere ihjel med våben.

Men medens parterne engagerer sig mere og mere op imod hinanden, fortsættes krigen, og daglig får USA at vide af den ene halvdel af denne overbeviste opinion, at det er en retfærdig krig, landet fører, mens den anden halvdel opfordrer Vietcong og Kina til at holde ud i deres retfærdige kamp; samtidig bidrager striden her og i andre lande til at mindske den gryende forståelse imellem øst og vest.

Jeg har mest lyst til at opfordre både det ærede medlem hr. Erik Kragh og nogle SF'ere og andre, som er stærkt engageret på den måde, til at opføre med ude i landet at popularisere sig ved at spille på de stemninger, der jo altid kan rejses i en sag, hvis hele opløb er et eneste langt vidnesbyrd om uret og nød og svegne løfter. Disse stemninger bør ikke styrkes, men drejes over i positiv retning, hvor de ikke behøver at dele sig i to, men kan bidrage til at gøre Danmark til en mægler efter nordisk tradition og dansk tradition i stedet for at hidske parterne op til fortsat strid. En skønne dag må dette synspunkt dog alligevel slå igen-

nem her og andre steder, hvis der skal blive fred, og så kan historien jo bagefter beskæftige sig med skyldspørgsmålet og placere ansvaret for alle de skridt, fejlagtige skridt og rigtige skridt, der har været foretaget i de 25 år, i hvilke der har været krig i Vietnam.

Jeg har siddet og glædet mig over nu at få tilslutning til disse synspunkter fra det ærede medlem hr. Per Federspiel og over, at venstre nu — jeg mener for første gang — bakker det synspunkt op, jeg her er gået ind for og også talte så stærkt for i udenrigsdebatten i januar måned. Jeg kan godt tilføje, at også enkelte radikale kredse har bebrejdet mig, at jeg ikke i højere grad tog parti i udenrigsdebatten. Mange i partierne er jo endnu ikke kommet fri af den periode, da det var rimeligt at tro, at det kunne hindre krigen eller standse den, at der skabtes en verdensopinion, at man valgte sig som favorit en af de to parter. Dette er ikke længere politik i rigtig forstand, men kun en ukonstruktiv, partipolitisk betonet og skadelig negativisme. Derfor valgte det radikale venstre at ofre hele sin opmærksomhed i Vietnamdebatten på, hvad der kunne få nyttevirkning, hvad der eventuelt kunne bidrage til fred i Vietnam, og vi fremsatte vel næsten som det eneste parti nogle konkrete forslag til regeringens og folketingets overvejelse. Jeg henviser her til min tale den 13. januar, den begynder på sp. 2587.

Jeg vil understrege, at der ligger ikke heri, at jeg ikke er enig i de synspunkter, der gøres gældende fra Askov, fra det ærede medlem hr. Frode Jakobsen, hvis argumenter også taler til mine følelser, samt fra skolefolk, arbejdere og andre landet over med lignende meninger; jeg har blot ment, at vi må videre. Jeg synes, at der er kommet noget positivt ud af debatten her i dag, og jeg er derfor tilfreds med, at den er rejst.

De forslag i U Thants erklæring af 9. marts, som forespørgerne nu bringer herind i salen, kan det radikale venstre uden videre gå ind for. For en reduktion i den militære aktivitet har vi hele tiden talt, og vi tror ikke på noget godt udfald af nye forhandlinger med eller uden basis i Genèveaftalen, hvis ikke også Vietcong er med i dem som berettiget deltager.

Jeg har tidligere så småt kritiseret den højtærede udenrigsminister for passivitet